

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 49 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne pett-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. vse administrativne stvari.

Žalostne razmere v Nemčiji.*)

V.v. — Malo kdaj maščevala se je politična brezozirnost vladnih mogotcev vidneje in prouzročila hujše in opasnejše posledice v narodu, kakor od Nemcev nekdaj prehvalisana carinska politika njih železnega kancelarja.

Namen naš je, obelodaniti, kako žalostne posledice in kako bud fiaško je prouzročila Bismarckova carinska politika v zadnji dveh letih.

Bismarck, nepripravljen še za boj, skušal je zavarovati se za nekaj časa proti domišljeni božljnosti Rusije in v svoji domišljiji, da mu žuga prva nevarnost od Rusije, pričel je žnjo strasten boj na gospodarstvenem polju.

Povod temu našel se je kmalu.

Rusija, katera je za cara Aleksandra II. na široko odprla svoje meje nemškemu uvozu, katera je dopuščala, da so se Nemci v velikem številu naseljevali po deželi ter jim velikodušno pripustila jednakne pravice, kakor svojim državljanom in si s tem izgojila celo armado nevarnih elementov, spoznala je, da jej prevelika popustljivost nasproti nemškim naseljencem lebko postane osodepolna.

Ruska vlada je prisilita nemške naseljence, da so vsprejeli rusko državljanstvo in Bismarck izključil je na to rusko žito z nemških trgov ter pričel ljut boj proti russkemu rublu. Vrednost rublja pada od 2.10 na 1.65 Mr.

Ali nemško veselje ni trajalo dolgo; danes stoji rubelj 2.17 Mr. in to samo radi tega, ker se je Rusija popolnem nezavisno storila od nemškega kapitala.

Še veliko bolj žalostne posledice ima pa za Nemčijo upeljava žitne carine. Rusija pridela na leto 400 do 460 milijonov hektolitrov raznega žita, od katerega izvaža v inozemstvo najmanj 62 milijonov hektolitrov v vrednosti 250 milijonov rubljev. — Največji del te ogromne množine žita izvajali so prej v Nemčijo in nasprotno so zopet iz

*) Da nihče ne poreče, da je pisatelj risal pretemno, budi naprej povedano, da se je vse to že nahajalo v nemških listih, deloma celo v „N. Fr. Presse“, ki gotovo ni neprijateljica Nemčije.

Uredn.

LISTEK

Blôdne duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebízský, preložil I. Gornik.

Drugi del.

(Dalej.)

XIV

Nad Podlesjem krožile so že dolgo lastavice s penicami. Glave Podlescev bile so letos za cele stote laglje in okrog srca jim je bilo voljno, kakor ptičkom visoko v modrojasnem zraku. Na predstojuh uradih začeli so gospoda govoriti češki, tudi mej narodom prikovedovalo se je, da je rajnki knez v poslednji svoji volji polagal sinovoma na srce, da bi se naučila jezika podanega ljudstva temeljito in ga nikjer ne zametavala.

V Jiřicah potekalo je življenje zopet tako tiko, kakor potok mimo vasi z majovih večerov, ko so po bregovih v vrbovji peli slavci. Pri Květovih šlo je tudi vse po starem. Žena je možu in mati hčeri seveda nedostajala. Svetluška hotela je na vso moč,

Nemčije uvažali raznovrstne obrtna izdelke. — Ogromna, početvorjena uvozna carina na rusko žito, katero je uvel Bismarck sam, zaprla je nemške trge temu pridelku, ki je za Prusijo življenske važnosti, ker se v njej komaj toliko žita pridela, da bi zadostovalo k večjemu za tretjino celega prebivalstva. — Nasprotno so pa začeli v Rusiji sami izdelovati razne obrtna pridelke, kateri so se preje uvažali iz Nemčije; v Rusiji vzrasle so raznovrstne tvornice, kakor gobe po dežji, kar pomeni toliko, da je nemški uvoz za večne čase onemogočen v Rusijo. — Ruski žitni izvoz, obrnil se je proti Odesi in čez Skagerat in Kategat v zapadno Evropo in tu je žito doseglo višjo ceno, katera se izraža v današnji, skoro bi rekli, dosle neslišani ceni rublja.

Poglejmo zdaj, kaj se je v tem času dogajalo v Nemčiji. Tamošnji veliki posestniki povisili so z ozirom na visoko uvozno carino, za katero se imajo zahvaliti Bismarcku, cene nemškemu žitu s pomočjo kartelov s pravo evangeljsko ljubezni, katera vladava v deželi „der Gottesfurcht und frommen Sitte“. — Socijalizem se kaže vedno bolj in bolj, stresa predzno vse podlage nemške družbe, podpira ga ogromna kopa drugih nezadovoljnežev in knez Bismarck, ki se ne „boji druga, nego Boga“ se zmanjšira po pripomočkih, s katerimi bi mogel ukrotiti to pošast. — Snujejo se zavarovanja delavcev proti nezgodam in onemoglosti, uvelo se je celo obsedno stanje itd., kaj bude prihodnjost prinesla, kdo more to slutiti?

Predaleč bi segalo, ako bi še podrobnejje razmotrivali te neznosne razmere. — Tudi bi se nam lahko očitalo, da smo pristranski, prepesimistični ali pa celo, da v slepi strasti proti vsemu, kar je nemškega in iz golega sovraštva proti našemu nepratljju ali pa iz škodoželnosti pretiravamo.

Toda temu ni takó.

Častiti bralec naj izvè, kakó sami rojeni Nemci o tem sodijo.

V jedni zadnjih sej nemškega državnega zbora oglasil se je poslanec Kühn ter obtožil Bismarckovo carinsko politiko blizu tako:

„Po zadnjih slabih letinah postal je breme previšoko žitne carine neznosne. Izkazi plačil ka-

žejo, kako žalostno životari nižje ljudstvo v sicer bogati Šleziji, takoimenovani žitnici Berolina. Po vprečna mezda tkalcu v tvornicah v Šleziji iznaša 450 mark na leto, to je 1.25 mark na dan. Ali je prav, da mora tak delavec donašati prispevke k ogromni žitni carini? Še veliko huje godi se domačim tkalcem v grofovini Glatz, kjer zasluži domači tkalec včasih samo tri, povprečno pa komaj pet mark na teden. V mnogih dopisih tožijo ti ljudje, da jim smrt za laktoto trka na vrata.

Izdelovalci užigalnih in netilnih klinčkov na avstrijski meji so neverjetno siromašni; njih stanovanja niso več človeška, tem več slabša nego svinjski hlevi kmetovalcev. Nič bolje se ne godi izdelovalcem ur v Priboru (Freiburg). Mezda državnih delavcev je isto tako slaba; tako dobivajo delavci pri železnici v Vratislavi po 1.28 mark na dan. Kako naj s tako plačo branijo sebe in celo rodbino? Vratislave morajo k temu plačevati še mestne neposredne davke.

Veliko žalostneje je še v Gorenji Šleziji. Po statistiki mezd tvorniškega nadzornika v Opolji iznaša tam najvišja plača, katero dobiva pa jako malo delavcev, tri marke, najnižja, katero imajo skoraj vsi delavci, 94 vinarjev, pri ženskah celo samo 34 vinarjev na dan. Take mezde morale bi vendar biti proste vsakega davka in kje je pravica, če ljudje z visoko mezdo plačujejo ravno toliko neposrednih davkov, kakor oni z najnižjo mezdo? Kruh večkratnega milijonarja obdačen je ravno tako visoko, kakor kruh najrevnejšega delavca. Razen tega kaže statistika premogovih jam, da posamezen delavec zdaj veliko več dela, nego preje; toda ne samo to: Podvojilo se je tudi v zadnjih osemnajstih letih število delavcev invalidov radi onemoglosti. Brez dvombe tiči uzrok tej vedno večji bedi v draginji najpotrebnejšega živeža. Šleziskemu delavcu uzeta je vsled tega vsaka uporna moč, zatorej tudi ne vidimo, da bi delavci v Šleziji strijkovali. Carina in konsumni davek potrojila sta se v zadnjih osemnajstih letih. Rođbina, obstoječa iz petosob, plačevala je leta 1870 9.75 mark neposrednega davka, leta 1888 že 26.65 mark. Žitna carina se je početvorila. Tudi živinska ca-

da bi pri njih ostala mati gospoda kaplana, a kmeti ožile so se stare prsi mej tukajšnjimi gozdi. — Res ni imela nikogar na tem svetu, a želela je, da umre v svoji kočici in počiva poleg svojega moža.

Grob mladega duhovnika na Okrouhelskem pokopališču krasili so od pomladi do jeseni z venci najlepšega cvetja, katero je nabirala Svetluška po lokah in gozdih. Zelenel je v sveži, bujni travi, kakor bi bil pokrit z dragim baržunom.

Květ postal je redkobesednejši, često sedeval je sam samcat zamišljen na vrtu pod starimi jablani upiraje oči v ono stran, kjer je prihajal Refunda. A na čelo prišel mu je včasih mrak, kakor bi se dvignil iz črnih gozdov — a z Okrouhline od dveh svežih grobov? — Svetluška priskočila je, zagledavši otca zamišljenega, in poljubivši starega moža v obraz, kakor lastavica, kadar se dotakne s krilcem zamišljenega obličja in hoče ž njega za poditi teške misli. Květ umaknil se je vselej hčeri zlahka, obstal na nji za bip z očmi in potem obrnil se je k temnim, črnim gozdom za Jiřicami. Zdela se mu je vedno, da tudi v pomladi nad tukajšnjim razkošnim krajem vise listopadove megle, in v takih trenotkih ni se mogel nikedar ubraniti spomina na

prorokovanje o blodnih dušah, katere je za mladih let slišal od pravljičarjev.

„Kadar bodo na istem grmu po zimi in po leti ebole rože z lilijsami, kadar bo najlepša nevesta na Podlesji vila od njih venec in ga mesto svojemu ženinu obljudila blodnim dušam, potem stoprav imete bodo večne veke mir!“

Svetluška bila je na Podlesji najlepša in rože ebole so ji na obrazu z lilijsami po zimi in po leti, — Ali je bila nevesta? Ženini odhajali so iz hiše drug za drugim, ne da bi bili kaj opravili in bilo jih je cela vrsta na leto. Mej ljudstvom govorilo se je, da se v istini zgubljajo nekaj časa blodne duše, da se v Svetobradski dolinici bliščita le še dve . . .

Le jednega pogrešali so v svojem olehčanem stanju, da bi njih zdanje življenje delil z njimi Refunda. Kar ga je takrat spremil Květ za Jiřice, videl ga ni nihče več. Razhoda, ki je s svojo robo zopet hodil od vasi do vasi, raztrošil je vest, da so baje lani v maji pokopali pri Avguštinčih v Področevem človeka, ki je bil na las podoben Refundi. Podlesci zato niso niti mogli pričakati Področevske božje poti, da bodo mogli pokleniti na grob svojega največjega dobrotnika.

rina je ogromna. Kruh postal je za nižje ljudstvo že luksus. Najpoglavitejši živež je krompir. Davek na ostrige donaša samo 435 000 mark, davek na kruh pa — 54 milijonov. Kdo ima dobiček od te agrarične carine? Nekateri veleposestniki, za katere plačuje 46 milijonov ljudij ta ogromni davek. Manjši posestniki nimajo od carine nobenega dobička, akoravno se more samo gledé teh govoriti, da se jim slabo godi. Da se pomaga malemu posestniku, mora se mu pred vsem, polajšati breme, na primer z znižanjem posrednih davkov, kar ima vsekakor z večjo pravico zahtevati nego državni neposredni podaniki. Zares občudovanja vredno je mirno mišljenje nemškega ljudstva, da nismo zaredili še v hujše razmere na znotraj in da je pri takih bremenih ljudstvo še mirno in pohlevno ostalo. Državni kancelar izrekel je nekdaj željo, da bi vsak nemški delavec imel v nedeljo piščanca v lonci. Delavci bi bili veseli, ako bi imeli v nedeljo — kos konjskega mesa.

Te besede napravile so v nemškem državnem zboru velikansk utis, na kar se je oglasil še poslanec Rickert in spregovoril sledeče:

„Vsi poskusi vaše socijalne politike so zaman nasproti tako globoko segajoči carinski politiki. Vprašajte jedenkrat ljudstvo, ako hoče imeti carinsko politiko gospoda pl. Bötticherja in postavo za invalide, ali pa izpremembo carinske politike. Ne dvojim, kaj da bode odgovorilo. Odgovorilo bode: „Poklonimo vam vso vašo socijalno politiko s carino vred.“ Poslanec Rickert rekel je nadalje: „Mogel bi vam prebrati celo vrsto ginaljivih pisem iz delavskih rodbin in rodbin nižjih uradnikov; v teh slikah se beda, ki vladava v teh rodbinah s preživimi barvami. Nemški uradniški list piše, da se je vsled podraženja živeža zmanjšal proračun rodbin nižjih uradnikov za 10% letnih dohodkov.

Revščina in beda prevladuje v rodbinah nižjih uradnikov, ker jim je prepovedano si postrani kaj prislužiti in največ konjskega mesa použije se v rodbinah nižjih uradnikov. Veliko stroškov ima pa razun tega država zopet vsled živežne carine, kajti mora jo vender-le sama plačevati, ker uradniki ne izhajajo s svojo plačo! Beda tira nas v Prusiji nemudoma k temu, da povisimo plače vsem uradnikom brezizjemne. Kaj hasne torej financam carina, če se morajo na drugi strani zopet timvečje plače izplačevati uradnikom? — To je menda jasno dovolj. — Mi nismo nikdar zakrivali svoje nenaklonjenosti in nezaupnosti nasproti Bismarckovi gospodarstveni politiki, ne umejemo pa, da se pusti veliki nemški narod, ki hoče veljati kot prvi ne le na političnem, nego tudi na gospodarstvenem polju tako slepiti in tirati naravnost v gmotni pogin. Šovinizem in samosilje vodilo je Napoleona I., ko je zaukazal kontinentalni zapor proti Angliji; hotel je poraziti materialno blagostanje mogočne države in na ta način podvreči si ves svet pod svojo krono. Svojega namena ni dosegel, pač pa je vzdramil celo človeštvo proti sebi in njegova mogočna zvezda ugasnila je preje, predno je dosegel svoj cilj. — Taki do-

Tudi z Ouřadove bišč otrlo je minilo leto strašni lik. Skurkino prorokovanje se vender ui izpolnilo. Sicer tudi starke ni bilo več. Odšla je hitro za krovcem. Kendar je solnce jasno sijalo, videti je bilo, da je njena streha z zlatom pošita, a bili so le popolnoma novi škopniki ržene slame. Hiša je zopet oživila. Gospodarila je Ouřadova vdova. Ko jo je bil mož z doma odpolid, odbežala je k sorodnikom nekam za Oharko. Ko pa se je čez nekaj časa zopet vrnila, niso je mogli pri Květovih niti spoznati; — lase imela je bele, kakor mleko in obliče postarano, kakor sedemdesetletnica. Květ pa ji je bil prav brat. — Misli je na sina ustajajoč, in legajoč. Katera mati bi mogla pozabiti otroka, o katerem sluti, da je nesrečen, da nima v širnem svetu nikjer stanja, nikjer miru, nikjer zavetja? Nekedaj potožila je bratu: „Moj Bog! Za koga gospodarim tako? Ali se pač spomni“, — ime si novo bilo ji je na jeziku — „da ima mater, da ima svojo hišo? Mati Področevska! Ali mi je prišlo kedaj v spanji v glavo, da bo sam uničil svojo zibelko!“

In potem niso se zopet dotaknili prešlih dnij z nobeno besedo.

godki se v svetovni zgodovini radi ponavljajo. Posledice nesrečne carinske politike se že kažejo in to sta: Draginja in lakota.

„Bombe“.

Ime je bilo pravo, kajti 200 strani obsežna knjižica pala je res kakor bomba međ Beligradsko občinstvo in razburila vse Srbe takoj in onkraj Dunava.

Pisatelj, ki se skriva pod imenom „Bon Ami“ pogodil je stvar dobro. Predmet, o katerem je pisal ni bil nov, vsak Srbin znal je o tem, vendar pa je kaj posebnega, ako se taka stvar črno na belem čita, ako se zaporedoma navajajo vse podrobnosti in imenujejo s polnim imenom osebe, v to zadevo zapletene ter se napisled objavlja popolni račun kako so se milijoni delili, kako je ta in oni bil deležen mastnega plena.

„Bombe“ s početka pripovedujejo, kako so naprednjaci dogovorili zgradbo železnice z „L' Union General“, katero je zastopal Bontoux. Dražbe ni bilo in zgradba sklenila se je po nečuveno visoki ceni. S tem natovorili so Srbiji 300 milijonov dinarjev dolga.

V skupščini bil je boj zaradi železnice jako hud. Opozicija storila je vse, kar je mogla, da bi ovrgla to pogodbo. Od 57 opozicionalcev, ki so glasovali proti pogodbi, govorilo jih je v skupščini 37, a od 97 naprednjakov, ki so glasovali za pogodbo, si jih ni več upalo javno govoriti, nego 10. Pera Velimirović, sedanji minister javnih zgradeb govoril je takrat pet ur proti pogodbi in hipoma pridobil skupščino.

Toda odkloniti pogodbo ni bilo tako lahko. Tako kralj Milan sporočil je skupščinarjem, ki se nikakor neso hoteli udati, da ako glasujejo proti pogodbi, glasujejo proti njemu in on bude prisiljen, da razpusti skupščino in stori primerne korake, da se pogodba vsprejme. A zakaj je tako sporočal? Na to nam „Bombe“ poskuša odgovarjati ter razsvetliti še druge stvari.

Ko je „L' Union Generale“ napravila banke, izdal je Bontoux na Francoskem dve knjižici, v katerih je razlagal ustanovitev svoje banke, zvezo z „Länderbank“, delovanje banke i. t. d. Kjer razpravlja zrušenje banke, navaja tudi pisma, tikača joča se konvencije med Srbijo in njim. Več teh pisem je v brošuri „Bombe“ objavljenih. Naj zanimivejši pa je seznam, po katerem je Bontoux šest milijonov dinarjev razdelil odličnim osebam v Srbiji.

V pismu z dne 28. februarja 1881. naznanja Bontoux ravnatelju banke, kako stvar stoji. Pri štev. 1. (kdo je to bil, ne bude težko uganiti) bil je na obedu, kjer so bili tudi št. 2. in 3. V skupščini nadejati se je upora, a št. 1. predložil mu je načrt, kako bi se odstranile ovire. Najtežje bode z radikalci. Za pospeševanje njegovih (Bontouxovih) ciljev treba, da se mu takoj poslje tri milijone frankov, 84 zlatih ur in petero kompletnega namiznega orodja za po pet oseb i. t. d.

V drugem pismu pripoveduje Bontoux, kako je obiskaval Piročanca in druge in jim vse svojevrčno izročil. Samo g. M. in njegova soproga nesta hotela ničesar vzeti, kar ga je močno presenetilo.

— Nadalje pripoveduje, kako se je skupščina že

razcepila na dvoje, kako močno je uplival P. V. na parlament, da je občinstvo hotelo napasti skupščino in da je policija imela veliko posla, da bi vlada morala sklicati drugo skupščino itd.

Naposled pa je priobčen seznam troškov, s katerimi se je ugledil pot za zakup železnic srbskih. Štev. 1. dobila je milijon frankov v zlatu, za druge troške pa se je za njio poplačalo tudi milijon frankov (međ drugim za obede in večerje 140.000). Dalje so dobili: Piročanac 800.000, Garašanin 300 tisoč, Novaković 200.000, Gudović 200.000 frankov, uredništvo „Videla“ 20.000 frankov, Gišić 30.000, trije sekcijski načelniki 30.000. Popović 20.000, razni skupščinarji od 5 do 10.000, policija, pisarji, praktikanti, žandarmi, službe, pismonosci in drugi 500.000 za 6 inženjerjev, pisarije, brošure in tisk 500.000, za 64 zlatih ur z verižicami 900.000 frankov, vkupe šest milijonov.

Iz poslednje vsote otiplje se z obema rokama, kako je Bontoux brezvestno postopal, kajti za 64 zlatih ur je vsota 900.000 frankov uprav v nebo kričeča in jasno je, da je mnogo od rečenih šestih milijonov ostalo v Bontoux-ovih žepih, ali pa v žepih njegovih tovarišev.

Vsa ta stvar za sedanjost skoro nema aktuelne važnosti, v retrospektivnem oziru pa je silno po učna, ker vidimo, s kakimi sredstvi se je delovalo, kako je denarju bila določena prva beseda. Zvezda Bontoux ova se je utrnila in kdor le površno čita brošuro „Bombe“, bude s posebnim zadoščenjem privznaval, da je usoda temu pustolovcu nasproti bila popolnoma pravična, žal, da prepozna, in stoprav tedaj, ko so imeli Srbi že grozni tovor 300 milijonov na plečih.

Nemški glas proti Plenerju.

Zanimivo je, kako sodijo o znanem govoru Plenerjevem v državnem zboru nekateri nemški časniki izven Avstrije, akoravno se je Plener tako obnašal, kakor bi bili vsi Nemci njegovega mnenja. Tako piše „Münchener Allg. Ztg.“

Mi bi želeli, da ne bi bil Plener govoril svojega govora v državnem zboru in želeli bi to v korist njemu samemu, tako izvrstnemu parlamentarcu, kateremu ni treba, da bi tako hujškal z namenom, da bi se njegov glas slišal. Ni še dolgo temu, kar je gosp. Plener in sicer v imenu svoje stranke, može ostrega tona zavrnit k miru.

Kdo bi bil takrat mislil, da isti Plener skoro razpoloži svoj šotor v ostrogou ostrega tona. On ima pravico vojevati proti vlasti Taaffeovi, kadar jo vidi na krivih potih, no, on sam sebe udarja, aki se bori z leseno sablo. Avstrija se ni še nikdar tako slabo vladala, kakor zdaj, pravi Plener. In to moramo slišati v istem trenotku, ko so pravni temelji države utrjeni kot „na rocker de bronze“, ko so posledki konstitucionalnega življenja napravljeni in ko so finance države tako urejene, kakor niso bile že 100 let. Avstrija je po besedah Plenerja predmet pomilovanja in škodoželjnosti v Evropi. In to kriči svetu Avstrijan v tem, ko celi svet vsak dan vidi dokaze, da se v posvetovanji Evrope posluša in pazi na glas Avstrije in da se zveza z Avstrijo išče in ceni od najmočnejih narodov!

V vročem boju se sme gotovo marsikatera

XV.

Nad črni lesi podajala in stiskala so si roke leta z leti, pomlad za pomladjo sipala je nad tukajšnjo krajino vso svojo, krasoto jesen za jesenjo podirala je zopet to krasoto, dokler se ni najedenkrat za poletnih dnij zazdeleno, da so se mirne tihe vasice na Podlesji najedenkrat spremene. Prigonal se je takrat teme vojakov. Nikendar še neso videli takih vojakov. Bili so od daleč, a Podlesci so jih vender razumeli, začetkom malo težko, potem pa kakor bi bili vsi rodni bratje.

„Imamo kamenito mamico, belo Moskvo — imamo dobrega otca, belega carja, in v nebu močnega varuha, svetega Nikolaja“, rekali so vojaki. In tem otrokom bele Moskve in belega carja prinesli bi Podlesci zadnji grižljaj. Še danes se jih spominjajo čez sedemdeset let. In ko so v zboru začeli svoje dumke, kakor bi bili na domačih ravninah, stopale so Podlescem solze v oči. Komu bi tudi ne zarosele oči, ko je mladeneč zapel željo po domovini!

Rusi korakali so skozi Podlesje proti Lipškemu. Šli so poplačati Francozom, da je zbok poseta Napoleonovega njih bela mamica očrnela na smrt. In ko so se potem nekoliko časa po vseh

tresla okna in so gozdovi drhteli v koreninah, spominjali so se Podlesci Rusov, koder so hodili, da bi je Bog na priprošnjo močnega varuha svetega Nikolaja vsega zlega obvaroval. Slutili so, da grmenje topov velja ruski krv, vernim mladeničem. In res: trije svetli polki carske straže dokrvaveli so pri Ohlumu do malih ostankov. A Napoleonu so poplačali!

In potem zašumeli so na Podlesji vsi gozdovi slaven, glasen Te Deum, in ko so se poleg tega še omajali v Področevu veliki samostanski zvonovi, tolazili so se povsod, da je bila ta francoska vojska zadnja na svetu.

Menih reda sv. Avguština v Področevem odložili so slavlje miru na Veliki Šmaren, ko se na okolnih brdih vse rdeči popotniški bander in vse ceste beli kril družic, in čisti gozdni zrak trepeče zbor glasne godbe in zvonih pesnij. Petnajstega avgusta vsakega leta biva v Področevu vse Podlesje: od otrok, katerih burno krv majke vse leto mirijo, češ, da je vzamejo sabo na božjo pot, od mladenčev in devojk, ki prihajajo v prostorno krčmo plesat, do mož in žen, ki se zatekajo sem s svojimi skrbmi in križi, do starcev in stark, ki hodijo leš leta za letom proslit Matere Božje srečne zadnje ure.

(Konec prih.)

beseda opravičiti, ali proti temu bi morala biti država zavarovana, da se poniranje njene veljave ne rabi kot bojno sredstvo.

„Münchener Allg. Zeitung“ navdihuje se sicer z Dunaja, ipak pa smo priobčili to izjavo, da se čuje glas tudi s te strani.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 19. decembra.

Klub levice je izrekel zahvalo Plenjerju, ki je s svojim postopanjem v **državnem zboru** prisilil vlado, da se je izjavila proti kronanju cesarja za češkega kralja. V klubu se je naglašalo, da z odgovorom na ta odstavek interpelacije, ki se je tikal ustave, more biti levica zadovoljna, nikakor pa ne z odgovorom na vprašanje, če se hoče vlada ozirati na želje Nemcev na Češkem. Taaffe je odgovarjal preveč s splošnimi frazami, ki gotovo nesno nikogar zadovoljile.

Shod zaupnikov nemške stranke na **Češkem** je v nedeljo sklenil, da naj Nemci nadaljujejo pasivno politiko. Postavil je iste kandidate, kakor so bili voljeni pri zadnjih volitvah.

Vnanje države.

Srbški minister vnanjih zadev je po svojem poslaniku na Dunaji dal objaviti, da postopanje v vprašanji solnega monopolja nema nikake sovražne tendence proti Avstriji in da sploh ni v nikakaj zvezi z vnanjo politiko. Vlada srbška je le zaradi mnogih nerednosti in iz finančnih interesov države izvila najemnici monopol iz rok. Proti poslaniku avstrijskemu se je pa vlada izrekla, da se pri odkupu monopolja hoče ozirati na pravice dotičnikov in da želi, da se stvar ugodno poravnava.

V zbornici **grškej** je Delyanis interpeloval vlado zaradi krečanskih zadev. Grška vlada je pa že poprej sama opozorila velevlasti, da postopanje turške vlade po Kreti se ne strinja z veljavnimi dogovori. Ta njen diplomatični korak bode pa najbrž brez uspeha, kajti velevlasti ne marajo nič slišati o krečanskih zadevah.

Manifest, s katerim se obrača general Boulangier do volilcev svojih povodom razveljavljenja izvolitve njegove v zbornici **francoskej**, se glasi: „Suverenita občne glasovne pravice se zatajuje in ruši. V resnici je načelno ni več, ko je parlamentarna večina nesramno potrdila volitev kandidata, ki bi se še za izvoljenega ne smel proglašiti. S tem napadom narodne suverenitete so pokazali parlamentarci, da postopajo svojevoljno, ne zmeneč se za voljo naroda. Jaz danes ne morem družega storiti, da pred vami in v vašem imenu protestujem proti takemu flagrantnemu rušenju narodnega načela. Prišel pa bode čas, ko boste uničili parlamentarizem, ki spodkopava Francijo, in boste uveli zares republičanske uredbe in vrnili narodu suverenne pravice. Tedaj morate računati na mene, kakor jaz računam na vas, General Boulanger.“

V **nemškej** vojski delajo z vojaki zares tako, da ni v čast nemškemu civilizovanemu narodu. Posebno grdo pa delajo z učitelji, kateri morajo k vojaškim vajam. Jako drastične slučaje je nedavno navel v Gothi izhajajoči „Tagblatt“. Nek učitelj ni imel osnaženih čevljev, zaradi tega je narednik za ukazal, da mu mora vsak vojak, ki biva v istej sobi, priložiti pet batin. Druzega vojaka je sunil podčastnik v prsi, da se je kar zgrudil na tla. Nekega učitelja so štiri ure pri vajah tako trpinčili, da je potem se zgrudil in mrtve obležal. Nadavno jih preteplijo po obrazu in če kdo potem iz nosa krvavi, se pa norčujejo, da se je preveč piva napil. Nedavno so se tudi podobni slučaji naševali v bavarskem deželnem zboru, pa vse nič ne pomaga.

Ustaja v **Braziliji** se vender ni tako mirno vršila, kakor so zagotavljale prve vesti. 150 pomorščakov so ustrelili, ker so klicali: „Živio cesar!“ Vojaki ropali so zasobno stanovanje cesarice. Vlada je zbrala v Bahii močno brodovje, ker se je bala da se tamošnje prebivalstvo ne potegne za monarhijo. Pokrajina San Paulo ni hotela priznati guvernerja, ki ga je imenovala nova republičanska vlada.

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani 17. decembra.

(Dalje in konec.)

IV. Rač. sklep. m. ubožnega zaklada ima pokritja rednega . . . . . gld. 16.946·64 proti budgetu . . . . . „ 17.292— manj za . . . . . gld. 345·36 kar je slučajno, v izrednem pokritji je pa prihranka gld. 752·19, ker je ta zaklad sploh manj potreboval. Potrebščine je bilo . . . . . gld. 23.758·13 proti budgetu . . . . . „ 25.734— manj za . . . . . gld. 1.975·87 vsled interkalarov, vsled strožjega postopanja pri nakazilih, in ker so se pasivne obresti za l. 1888 prav po nepotrebni izplačale že l. 1887. Imovina čista znese gld. 208.335·16, tedaj pomnoženje proti l. 1887 za gld. 13.926·22, zaradi kurzne diference.

Gospod poročevalec Fran Ravnkar navaja nekatere nedostatke, ki so se pri tej priliki zapazili, potem pa v finančnega odseka imenu stavi sledče predloge:

1. Slavni mestni zastop naj sklene, da se vsi tukaj obravnavani zaključki o dohodkih in stroških v mestni upravi stopečih zakladov za l. 1888 odobre, in da naj se v primerni obliki v tisk dajo in priobčujejo.

2. Mestni magistrat ima skrbeli za to, da se vsi aktivni zastanki zlasti oni iz prejšnjih let takoj iztirjajo oziroma odpšejo.

3. Računi o izvršenih stavbah se imajo od slučaja do slučaja najdalje po preteklih 6 mesecih od dneva računodaje predložiti mestnemu zastopu v obravnavo.

Po kratki debati, katere se udeležujejo obč. svetniki dr. vitez Bleiweis, Hrasky, Povše in župan Grasselli, vsprejmo se vsi trije predlogi finančnega odseka.

V stavbinskega odseka imenu poroča potem občinski svetnik dr. Starè o filharmonične družbe prošnji za premembo stavbinskih črt na obeh straneh gledališkega pogorišča. Filharmonična družba užela je namreč novo prošnjo, v katerej naglaša, da bi bilo „wünschenswert“, ako bi se rozalita nasproti Kastnerjevi in Kirbiševi hiši po daljšala do fasadne črte, in ako bi mesto odstopilo v ta namen potreben svet „compensando“ proti onemu, ki ga ima filharmonična družba ob Ljubljanci mestu odstopiti za napravo nabrežja. Soseda Kastner in Kirbiš temu podaljšanju razlitov odločno ugovarjata, ker je to njunima hišama na škodo. Poročevalec pa z raznimi dokazi, celo iz arhitektoničnega ozira skuša dogaati, da bi tako podaljšanje bilo „Zvezdi“ v kras in da to nič ne storiti, ako se ulica meji gledališkim pogoriščem in Kastnerjevo in Kirbiševi hišo še bolj zoži. Predlaga, da se prošnji ugodi.

Obč. svetnik Hribar se čudi temu predlogu. Poročevalec je navajal vse mogoče dokaze, a njega ni prepričal. Nikake nujnosti ni, da bi se že danes moralno glasovati in nasproti ugovorom gg. Kastnerja in Kirbiša bi vendar morali biti oprezni. Ne le, da bode snaženje ulic težavnejše, ako se bodo še bolj zožile, bodo v slučaju požara tudi gasilci imeli težavnejši položaj. Pomisliti je treba, da je prostor, ki ga mesto sprejme odstopi, mnogo več vreden, nego prostor ob Ljubljanci, da ima torej to uprašanje tudi svojo finančno stran. Misli je treba tudi na brv, ki se bode prej ali slej od Kirbiševe hiše potegnila na Ljubljance desni breg in da je vedno dobro, ako imajo ulice več prostora. Predlaga torej, da se prošnja izroči še jedenkrat finančnemu in stavbinskemu odseku.

Pri tej točki govore „pro et contra“ obč. svetniki Hrasky, Gogola, Velkovrh in Starè. Naposled obvelja predlog odsekov, da se filharmonične družbe prošnji ugodi.

O prizivih v stavbinskih stvareh poročata obč. svetnika vitez Zitterer in dr. Stare. Prizivu g. Janeza Borštnika, posestnika v Kurji vasi št. 4, se v toliko ugodi, da mu žlebne cevi ne bode treba upeljati v zid, ampak v tla.

Gosp. Podkrajšek, ki ima na Opekarski cesti 13 hiš, uželil je tri prizive. Priziv proti ustavljeni zgradbi nove hiše se odbije, ker Podkrajšek zida s preslabim gradivom, ker so njegove hiše s samim blatom in še drugimi tvarinami vzgrajene, kar je zdravju škodljivo. Odbije se tudi priziv zaradi izpraznenja hiše, ustreže pa se prizivu, da mu ni treba podirati pričete 1½ m. visoke zgradbe.

V vodovodnega odseka imenu poroča obč. svetnik Hrasky glede električne razsvetljave pri vodovodni napravi v Klečah. Izmej ponudnikov bila je tvrdka Fr. Križek iz Karlinovega v Pragi najcenejša. Njej se bode torej izročilo to delo za 2558 gld. Pri tem je opomniti, da je delo bilo že stavljeno v prvotni proračun za vodovod. Obvelja.

Obč. svetnik prof. Zupan utemeljuje svoj samostalni predlog za podporo knjižnici družbe sv. Cirila in Metoda. Govornik naglaša, da ga je silno užalostilo, čitajočega, da po Koroškem iščejo orožniki knjižnico družbe sv. Cirila in Metoda, dasi ni v celi Avstriji lojalneje publikacije. Prva in zelo pohvaljena knjiga bila je „Cesar Fran Josip“, druga „Rudolf Habsburški“, tretja „Valentin Vodnik“, četrta pa bode „Junaki“, ki bode taka, da se bode izvestno celo vojaštvu prikupila. Družba postopa odlično lojalno in narodno in je podpore vredna. Zato predlaga, da se jej potom finančnega odseka

dovoli 500 gld. podpore. Predlog izroči se finančnemu odseku.

Namesto odstopivšega g. dr. Moscheta izvoli se po nasvetu župana Grassellija pravim članom vodovodnega odseka obč. svetnik V. Hrasky in potem seja sklene.

Domače stvari.

— (Osobne vesti.) Doktorjem prava bil je pretekli teden na vseučilišči v Gradei promoviran gosp. Jakob Toplak iz Št. Bolfanca v Slov. Goricih. — Poštni asistent g. Alojzij Jug imenovan je poštnim oficijalom.

— (Imenovanja) Avskultant za Štajersko, gosp. Fran Podgoršek in pravni praktikant pri okrajinem sodišči v Metliki g. Henrik Sturm imenovana sta avskultantoma za Kranjsko, pravni praktikant pri deželnem sodišči v Gradei dr. Geutebrück avskultantom za Štajersko.

— (Društvo „Pravnik“ v Ljubljani) ima svoj shod, ki je bil napovedan za zadnjo soboto, pojutranjem dne 21. t. m. ob 7 ½. uri zvečer pri „Slonu“. Gg. društveniki naj se blagovljijo udeležiti mnogobrojno.

— (Pisateljskega podpornega društva zabavni večer) privabil je sinoči dokaj članov v stekleni salon Ljubljanske čitalnice. Gosp. predsednik dr. Jos. Vošnjak pozdravi na kratko došlece ter omeni, da bode društvo, kakor druga leta tudi letos prirejalo redne zabavne večere. Na to čital je g. prof. Simon Rutar temeljito zgodovinsko razpravo: „Na Gospovetskem polju“. Berilo je zanimalo vse izredno in prav želimo, da se v kratkem natisne in tako stori pristopno širšem krogom. Vrlo zabaval je z ubranim igranjem na citre tudi g. Pianecki in oktet gospodov pevcev, ki so vsi mnogo pripomogli do lepega uspeha. Prihodnji zabavni večer bode po novem letu. Predsednikom mu je izbran g. Ivan Tomšič, g. prof. Fr. Levec pa bode pripovedoval o pisatelju Ravnkarju.

— (V Pazinu) pričele so se v ponedeljek volitve v mestni zbor. V tretjem razredu je sijajno zmagala narodna stranka z 225 proti 73 glasom. V drugem razredu je zmaga tudi gotova.

— (Iz Trsta:) Današnji „Il Piccolo“ javlja, da imajo že dva dni tudi v Trstu hripi. Zbolel je prvi nek uradnik pri namestništvu, od njega je dobilo hripi njegovih čvetero otrok. Dalje zbolela je neka ženska, pri kateri so se kot simptomi pokazali: bruhanje, mrzlica in blodenje.

— (V čitalnici Mariborski) predaval bode v nedeljo vikar Anton Borsečnik „O krvnem ritualu židovskem“.

— (Prvibosenski doktor prava.) Dne 13. t. m. je na Dunaji konceptni praktikant v bosenske pisarni c. in kr. skupnega finančnega ministervstva, Teodor Zurinić, rodom iz Starega Majdana v Bosni, bil promovovan doktorjem prava. Zurinić je prvi Bošnjak, ki je dobil doktorstvo prava.

— (Grofica v moškej obleki.) Celovško deželno sodišče je odredilo, da se preiše duševno stanje zaradi goljufije zaprete grofice Vay. Poklicani veščaki so se pa izjavili, da se prej ne morejo izreči, da zvedo nekatere podrobnosti iz poprejnjega grofičnega življenja; meji drugim hčajo vedeti, kako znanstveno vrednost imata knjige „Ogersko agrarno vprašanje“ in „Avtonomija katoliške cerkve“, kateri je spisala omenjena obtožena grofica. Celovško sodišče se je v tej zadevi obrnilo do sodišča v Budimpešti, poslednje je pa naprosilo akademijo znanosti, da izreče o literarni vrednosti omenjenih del svoje mnenje. Akademija znanosti je pa izjavila, da ni kompetentna izreči uradno mnenje, če gre za to, da bi se iz tega sklepalno na duševno stanje kake osobe. Ta zadeva je bila meji akademiki vzbudila mnogo veselosti.

— („Podružnica sv. Cirila in Metoda“ v Šempasu) imela bode svoj letni shod dne 29. t. m. ob polu 4. uri popoldne. Na dnevnem redu so poročila in volitev načelnika. K obilnej udeležbi uljudno vabi načelništvo.

— (Vabilo) k občnemu zboru „narodne čitalnice“ v Cerknici dne 26. decembra 1889 ob 4. uri popoldne. Vsopred: 1. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo. 2. Volitev novega odbora. 3. Dolčitev časopisov za naročbo. 4. Tombola in prosta zabava. K obilni udeležbi vabi odbor.

— (Vabilo k rednemu občnemu zboru) katerega priredi bralno društvo „Sloga“ v Šentvidu na Vipavskem dne 22. decembra t. l. ob 4. ur

popoludne v društvem prostoru s sledenim dnevnim redom: 1. Tajnikovo poročilo. 2. Blagajnikovo poročilo. 3. Volitev dveh pregledovalcev računov. 4. Volitev novega odbora in knjižničarja. 5. Posameznosti.

— („Bralno društvo“ v Šempasu) imelo bode dne 26. t. m. ob 3. uri popoludne svoj letni občni zbor, pri katerem bodo razna poročila in pa volitev odbora. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Beligrad 18. decembra. Zborovanje skupščine se je odložilo, ker je 35 poslancev zbolelo za hribo.

Peterburg 18. decembra. Bivši generalni guvernér v Odesi, general Koop, bode baje v kratkem namesto odstopivšega grofa Hardena imenovan generalnim guvernérjem na Finsku. Ker je general Koop znan kot tako energičen mož, spravljajo se imenovanje njegovo v zvezo z vladnim namenom pribaltijske pokrajine temeljito in hitro porusiti. — Vest, da bode srbskega poslanika v Peterburgu, G. Simića, nadomestil predsednik skupščine, Pačić, je neosnovana. Glede srbskega poslaništva v Peterburgu sploh ne bode nobene premembe.

Lizbona 18. decembra. Cesar dom Pedro II. namerava za šest mesecev najeti stanovanje v hotelu „Beau Sejour“ v Cannes-u. Ko bi pogajanja v tem oziru bila brezuspešna, pojde cesar za šest mesecev v Nizzo.

Razne vesti.

* (Merjenja za regulovanje) Dunave pri železni vratih so dovršena, pomladi se pa začne na več mesth razstreljevanje skal z dinamitem. Urejenje Dunava bude tako pospešilo plovbo po tej mogočnej reki.

* (Novi vodni pot.) Ruski prometni minister je izdelal načrt, da se zgradi kanal meju Belim morjem in Onegaškim jezerom, s čemer se bude napravila vodna zveza z drugimi rekami države. Kanal bude 250 kilometrov dolg.

* (Roparstvo na Grškem) se vedno ni preminolo. V Peloponese ima razbojništvo nekak monopol rodbina Lyugos. Prvi šef te roparske družine je bil mej drugim tudi pobožen mož. Predno je koga ubil, se je vselej prekrižal. Tega je 1870. leta ubil nečak njegov. Po njegovi smrti so pa bratje njegovi in omenjenjeni nečak nadaljevali razbojništvo. Sedaj je pa nečak prišel v roke pravice in ga v kratkem obsodijo. V Epiru se je pa sedaj pojavil nek Takis z veliko roparsko četo. Grška je poslala vojakov na mejo, da bi roparjem zabranili prihod na Grško.

* (Smrt borca z biki.) Strašni prizor je bil videti te dni na Plaza de Toros v Kodiksu. Espada „El Habanero“ je hotel baš zabosti bika, ko se je razdražena žival zagnala vanj in mu zasadila roge v prsi, da je mrtev obležal. Drugi espada je prihitel maščevat umirajočega mojstra s tem, da je hladnokrvno zasadil biku meč v vrat. Gledalci so pliskali družemu borcu, priklonivšemu se občinstvu. Potem so pripeljali druzega bika in igra se je nadaljevala, ne da bi se bili kaj zmenili za to, kaj se je zgodilo.

Tuji:

17. decembra.

Pri Stolu: Bartuška iz Trsta. — Praschniker iz Kamnika. — Nastopil, Stern z Dunaja. — Pavia iz Gorice.

Pri Malteti: Sauer, Sacks, Bertagnoli z Dunaja. — Auersperg iz Krškega. — Schreiner iz Grada.

Pri Južnem kolodvoru: Nachtigal iz Zaboevega. — Sket iz Lubnega. — Graul z Dunaja. — Goljevšček iz Gorice.

Pri Bavarskem dvoru: Camloch iz Radeč.

Umrli so v Ljubljani:

18. decembra: Anton Petrič, paznik, 31 let, Rimska cesta št. 19, za jetiko. — Jožef Černe, dijak, 17 let, Stari trg št. 17, za jetiko.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močkrina v mm.
18. dec.	7. zjutraj	749,2 mm.	-4°0°C	sl. szh	obl.	
	2. popol.	748,9 mm.	-2°0°C	sl. vzh	jas.	0,00 mm.
	9. zvečer	748,5 mm.	-4°4°C	sl. vzh.	d.jas.	

Srednja temperatura -3,5°, za 1,6° pod normalom.

Dunajska borza

dné 19 decembra t. l.

(Izvirno teleografično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 85,80	—	gld. 85,85
Srebrna renta	86,35	—	86,30
Zlata renta	107,90	—	108,05
5% marčna renta	100,65	—	100,75
Akcije narodne banke	918	—	918
Kreditne akcije	315,75	—	315,75
London	117,50	—	117,43
Srebro	—	—	—
Napol.	9,33	—	9,32 1/2
C. kr. cekini	5,61	—	5,60
Nemške marke	57,77 1/2	—	57,67 1/2
4% državne srečke iz 1. 1864	250 gld.	131 gld.	50 r.
Državne srečke iz 1. 1864	100	173	—
Ogerska zlata renta 4%	100	65	—
Ogerska papirna renta 5%	97	95	—
3% štajerske zemljische odvez. oblig.	—	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	115	—	—
Kreditne srečke	100 gld.	185	75
Budilove srečke	10	20	75
Akcije anglo-avstr. bank	120	148	50
Tramway-društ. velj 170 gld. a v.	220	50	—

Dobro ohranjeni

sodi

po 23, 27 in 33 veder prodajo se
ceno v Ljubljani, Sv. Jakoba trg
št. 6, I. nadstropje. (1036-1)

Srbske narodne pesmi

o boju na Kosovem.

Iz zapuščine

Ivana Mohoriča.

V Ljubljani.

Založil Dragotin Hribar. —
Tiskala „Narodna Tiskarna“
1889.

Knjižica bude gotovo vsakomu, ki se zanima za sobrate Srbe in njih pesem, dobro došla.

Dobiti je v „Narodni Tiškarni“ v Ljubljani za ceno 30 kr., po pošti 32 kr.

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkoczy-ja, deželna lekarna, Sackstrasse.
Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkoczy-ja, „pri sv. Frančišku“, (ob jednem kemična tovarna), V., Hundthurmstrasse 113. (1035-1)

Nepresegljivo za zobe

je

I. salicilna ustna voda

aromatična, upliva okrepčevaljiva, zabranjuje gnijilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. Jedna velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

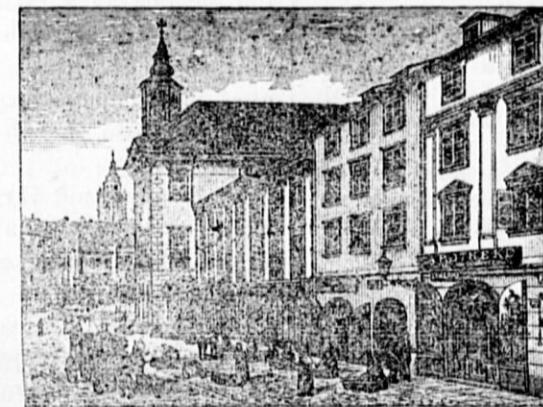
splošno prijubljen, upliva tako okrepčevaljivo ter ohranjuje zobe svetlo bele, še 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem, ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja

lekarna Trnkoczy v Ljubljani

zraven rotovža.

Zunanja naročila se s prvo pošto razpošiljajo.

Dunaj: Lekarna Jullia pl. Trnkoczy-ja, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstadtterstrasse 30.
Dunaj: Lekarna dr. Ottona pl. Trnkoczy-ja, „pri Radeciju“, III., Radetzkyplatz 17.

V „Narodni Tiškarni“ v Ljubljani

so izšle in se dobivajo po znižani ceni sledeče knjige:

Otei in sinovi.

Roman. Ruski spisal J. S. Turgenev. Preložil Ivan Gornik. Mala 8°, 357 strani. Cena 50 kr., po pošti 55 kr.

Undina.

Spisal André Theuriet, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 143 strani. Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Vilenski brodnik.

Spisal Emile Souvestre, prevel Muhoder. — Ml. 8°, 82 strani. Cena 15 kr., po pošti 17 kr.

Dnevnik.

Spisal Ludovik Halévy, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 95 strani. Cena 15 kr., po pošti 17 kr.

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * Stat nominis umbra. Ml. 8°, 535 strani. Stane 50 kr., po pošti 55 kr.

Časnikarstvo in naši časniki. Spisal * * Stat nominis umbra. Ml. 8°, 19 pôl. Cena 15 kr., po pošti 45 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

V isti zalogi sta izšla in se dobivata po znižani ceni še sledeča zvezka:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribic. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširer, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribic. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstvo z

Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. poštnine, za posamezne zvezke pa 5 kr.

OPOMBA: „Trije javni govori“ so razprodani.

Ukrajinske dume.

Češki spisal E. Jelínek. Poslovenil Podvidorski. Mala 8°, 84 strani. Cena 15 kr., po pošti 20 kr.

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman. Spisal Charles Nodier, poslovenil J. Krišnik. — Ml. 8°, 198 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Selski župnik.

Roman. Spisal L. Halévy, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 203 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Knez Serebrjanji.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

NOV.

Roman. Spisal Turgenev, poslovenil M. Málovrh. — Ml. 8°, 32 pôl. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Za dragocenim korenom.

Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 strani. Stane 20 kr., po pošti 25 kr.

grozdjem na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrinec. Velja . . . . . 15 kr.

V. zvezek, ki obsega Meta Holdensis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik; Velja . . . . . 25 kr.